

SPRAWY TOWARZYSTWA LEŚNEGO.

W sprawie powoływania rzeczoznawców leśnych przez Sądy.

Na ostatniem Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa leśnego w Tarnowie członek p. Błoński, omawiając sposób, w jaki władze przy powoływaniu rzeczoznawców lasowych postępują, nadmienił, że Wydział galicyjskiego Towarzystwa leśnego nie okazuje w tym kierunku należytej gorliwości i nie stara się zapobiedz, by opisane, a niezdrowe i powagę całego stanu leśników niezwykle podkopujące stosunki jak najrychlej zostały usunięte. Jako wiceprezes Towarzystwa leśnego zajmowałem się w Wydziale powyższą sprawą, w odpowiedzi więc p. Błońskiemu wyjaśniłem, że zarzut niesłusznie Wydział spotkał, albowiem działalność nasza w tym kierunku jest nader wydatną, a podnoszenie jej w obecnej chwili wskazuje chyba tylko na to, że nie wszyscy członkowie czytają dokładnie sprawozdania Wydziału o jego czynnościach. Gdyby bowiem tak było, w takim razie żaden zarzut nie mógłby być Wydziału spotkać, tem bardziej, że Wydziałowi nie przysługuje żadna egzekutywa na wypadek, jeżeli władze nie uczynią zadość jego prośbie i pomijając jego życzenia, powołują na rzeczoznawców dalej, ludzi, których fachowo uzdolnionymi leśnikami nazwać nie można. Nawet w ostatnich dniach doszły do naszej świadomości fakta, które Prezydyum Towarzystwa wykorzysta, ażeby ponownie zaznaczyć stanowisko leśników fachowo uzdolnionych. Jakkolwiek nie chcemy nikomu ubliżyć, to przecież powoływania na rzeczoznawców fachowych ludzi bez egzaminów fachowych nie można nazwać postępowaniem właściwem. Przez to bowiem obniża się wartość wiedzy samej, chociażby nawet ona nabytą została własną pracą, a tem samem także wartość fachowego leśnika, tak u władz jak i w społeczeństwie, sądzącego zazwyczaj wedle objawów zewnętrznych.

Nadmieniłem wówczas jeszcze, że pismo, jakie w tej sprawie w ostatnich czasach wysłane zostało przez Wydział do wszystkich sądów galicyjskich, tak powiatowych, jak wyższych, niebawem będzie w „Sylwanie“ umieszczone. Wywiązując się z danego przyrzeczenia, przytaczamy to pismo w całej jego osnowie.

L. 456/09.

Do Świątecznego c. k. Sądu w . . . . .

W myśl rozporządzenia c. k. Ministerstwa sprawiedliwości, wydanego w porozumieniu z c. k. Ministerstwem spraw wewnętrznych i rolnictwa z dnia 25. lipca 1897, Dz. u. p. 175,

ustanawiają sądy powiatowe rzeczoznawców do szacowania małych i średnich, sądy krajowe zaś rzeczoznawców dla wielkich posiadłości lasowych. W obu wypadkach mają być jako rzeczoznawcy tylko takie osoby mianowane, które oprócz tego, że zasługują na zaufanie i posiadają odpowiedni stan zdrowia, mają także wymagane wiadomości fachowe. Postępowanie celem przekonania się, że kandydat na rzeczoznawcę posiada wymagane wiadomości fachowe, opisane jest w rozporządzeniu tych samych ministerstw z dnia 5. maja 1897, Dz. u. p. 116. Równocześnie jednak zarządzono, że w tych wypadkach, gdzie rozchodzi się o techników lasowych, ma władza krajowa zażądać opinii dotyczącej korporacji lasowej, którą jest gal. Towarzystwo leśne we Lwowie, jako jedyna korporacja lasowa w kraju. Tylko w tym wypadku, jeżeli kandydat posiada kwalifikację, uprawniającą go do państwowej służby techniczno-leśnej, lub też do samoistnego prowadzenia gospodarstwa lasowego, co naturalnie udowodnić musi świadectwami, odpada potrzeba zapytywania korporacji leśnej.

Z powyższego wynika jasno zamiar prawodawcy, by wszelkie posiadłości leśne szacowane były przez leśników ukwalifikowanych. Wynika to także z § 6., jako też z ostatniego ustępu § 18., w którym zarządzono, że wartość posiadłości lasowej ma być obliczoną wedle ogólnych zasad nauki o obliczaniu wartości lasu. Zadaniu temu odpowiedzieć może tylko ten, kto złożył dowód, że posiada wymagane wiadomości, a więc tylko leśnik egzaminowany.

Tymczasem dotychczasowa praktyka w bardzo wielu wypadkach nie odpowiada intencjom powołanych rozporządzeń, albowiem jako rzeczoznawcy w sprawach obliczania wartości posiadłości lasowych powoływane bywają osoby, które nie posiadają wymaganych kwalifikacyj. Obliczenia tych osób nie odpowiadają stanowi rzeczywistości, wskutek tego narażają strony na straty materyalne i dają możliwość obalenia całego aktu szacunkowego, a tem samem przyczyniają się do podwyższenia kosztów procesów i zwiększenia kosztów oszacowań, wskutek powoływania nowych rzeczoznawców, co z pewnością nie leżało w interesie prawodawcy. Wobec tego Wydział gal. Towarzystwa leśnego, powołany w myśl swych statutów do bronięcia interesów własności leśnej uprasza niniejszem, ażeby w sprawach posiadłości leśnych, do których potrzebni są rzeczoznawcy lub zarządcy przymusowi, powoływane były w myśl rozporządzenia z dnia 25. lipca 1897, Dz. u. p. 175, od 5. maja 1897., Dz. u. p. 116, tylko takie osoby, które posiadają wymagane kwalifikacje.

Równocześnie ośmiela się podpisany Wydział zwrócić uwagę, że w myśl intencji powyższych rozporządzeń rzeczoznawcy lasowi powoływani być mają nie tylko do szacowania samych lasów, lecz ogółem do szacowania posiadłości

lasowych, a więc nie tylko do wszystkich spraw drzewostanów dotyczących, lecz także do wszystkich działów gospodarstwa lasowego. Rozporządzenia powyższe określają bowiem tylko „forstliche Liegenschaft“ „posiadłość lasowa“ i zarządzają tylko co do lasów, że wartość ich ma być obliczoną wedle prawideł nauki o szacowaniu lasów. Do gospodarstwa lasowego, a więc posiadłości lasowej, należą bowiem także inne czynności i tak: pomiar lasu, t. j. wszystkie czynności stojące w łączności z miernictwem w lesie, jak oznaczenie granic lasu, pojedynczych drzewostanów i parcel lasów i inne tym podobne roboty miernicze, wskutek czego odpadnie w wielu wypadkach potrzeba powoływania osobnych rzeczoznawców mierniczych. Dalej należą tu budynki potrzebne do prowadzenia gospodarki lasowej, jak pomieszkania personalu lasowego; następnie urządzenia wymagane do transportu produktów leśnych, jak wszelkiego rodzaju ryzy (suche, wodne, linowe), budowa dróg lasowych do miejsc zbytu i specjalnych kolejek leśnych: zakłady przemysłowe, stojące w ścisłej łączności z gospodarstwem lasowym, jak suszarnie, tartaki wodne i parowe, obliczenia wartości produktów leśnych, zakłady mniejsze przemysłowe, jak dla suchej destylacji, impregnowania; wyrobu wełny drzewnej, miazgi drzewnej etc. (w myśl § 28. ustęp 2; „die Bringbarkeit der Forstprodukte und deren Verwertung“). Wkońcu obliczenie wartości pomniejszych gruntów rolnych, tak zwanych enklaw i półenklaw, t. j. otoczonych zupełnie lub częściowo posiadłością lasową, jako też obliczenie wartości gruntu leśnego.

Do wykonywania oszacowań w powyżej podanych kierunkach są kwalifikowani leśnicy na tej podstawie uprawnieni, że przedmioty te są z gospodarstwem leśnym ściśle związane i stanowią tak treść nauk im udzielanych, jak i treść egzaminów lasowych, na podstawie których technicy leśni uzyskać mogą przyjęcie do służby techniczno-leśnej państwowej, lub uprawnienie do samoistnego prowadzenia gospodarstwa leśnego. Jest to więc dowód uzdolnienia, wymagany w tym kierunku wyłącznie tylko od techników leśnych.

Wydział gal. Towarzystwa leśnego zwraca się więc do Świątynnego c. k. Sądu z prośbą, ażeby zechciał powoływać w przyszłości jako rzeczoznawców do oszacowywania posiadłości lasowych w myśl powyższych wywodów tylko kwalifikowanych leśników i sprostować odpowiednio spisy rzeczoznawców, by organa podwładne nie miały wątpliwości, w których wypadkach powoływać należy kwalifikowanych leśników.

Lwów, dnia 7. kwietnia 1909.

W odpowiedzi na powyższe pismo oznajmiło Prezydium apelacji krakowskiej, że udzieliło odpis powyższego pisma

Wydziału wszystkim sądom swego okręgu do zastosowania się, że niektóre zaś sądy powiatowe prosiły o podanie im nazwisk odpowiednich rzeczoznawców.

Zwracam się tedy obecnie do wszystkich techników leśnych, w ich własnym, a dobrze zrozumianym interesie, ażeby zechcieli być sami stróżami swego własnego zawodu i wszystkie wypadki, w których powołani zostali rzeczoznawcy warunkom przytoczonego pisma nie odpowiadający, zechcieli podawać do wiadomości Wydziału, który ze swej strony poczyni wszelkie kroki, ażeby tego rodzaju niewłaściwościami przynajmniej w przyszłości zapobiedz. W przeciwnym razie obniża się wartość składanych egzaminów fachowych, a gdy każdy rok przynosi coraz większą ilość egzaminowanych fachowców leśnych, przeto tem konieczniejszą jest rzeczą, ażeby w tej sprawie zająć stanowisko zupełnie zdecydowane. Prosimy tedy wszystkich członków Towarzystwa, ażeby powyższemu życzeniu zadość czynili, pomni tego, że chcąc, by nas ceniono, musimy sami siebie cenić.

Lwów, we wrześniu 1909.

Kochanowski.

W Y C I A Ğ

z protokołów posiedzenia członków Wydziału gal.
Towarzystwa leśnego z dnia 31. lipca 1909.

Początek o godz. 5. wieczór. — Obecni członkowie: pp. Demianowski Zygmunt, Jasienicki Jan, Scheuring Herman, Sokołowski Stanisław i Wobr Wincenty.

Przewodniczył wiceprezes hr. Kazimierz Szeptycki, od godziny zaś 7. członek Wydziału Scheuring Herman, c. k. starszy radca leśnictwa.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu z dnia 12. czerwca 1909 załatwiono następujące sprawy:

1. Sprawę budowy własnego domu odroczone do następnego posiedzenia.
2. Przyjęto preliminarz budżetu na rok 1910, w którym przychody wynoszą 10.630 koron, rozchody zaś 9.564 koron.
3. Sprawę budowy pomnika śp. Henryka Strzeleckiego odroczone do następnego posiedzenia.
4. Przyjęto w poczet członków zwyczajnych pp. Alojzego Szlaghammerskiego, zarządcę lasów w Wiener Neustadt, Ernesta Stuchlego, nadleśniczego w Postołówce, Stanisława Jabłonowskiego, właściciela dóbr w Popowcach, Eugeniusza Skalskiego, właściciela dóbr Słochyni, Władysława Łysaka, zarządcę lasów w Cie-

mierzyńcach, Konstantego Leszczyńskiego, leśniczego w Jaszczurowej, Tadeusza Karpińskiego, leśnika w Białocerkwi, Bolesława Goska, leśnika w Międzyrzeczu, Henryka Kołeczka, c. k. leśniczego w Krakowie, Mieczysława Łazarowicza, leśniczego w Kopyczyńcach i Kazimierza Wyczałkowskiego, leśnika w Płokach.

VII. WYKAZ

wpłaconych wkładek przez członków gal. Towarzystwa leśnego we wrześniu r. 1909.

Za rok 1909 uiścili pp.: Bardecki Antoni 12.—, Roszkowski Leon 12.—, Potocki Józef 12.—, Ader Michał 12.—, Jaworski Antoni 12.—, Potulicki hr. Franciszek 12.—, Stachnik Roman 12.—, Kuhn Juliusz 12.—, Cyhan Alojzy 12.—, Lanc-koroński hr. Zbigniew 12.—, Komorowski hr. Władysław 12.—, Makarewicz Romuald 12.—, Mochnacki Maurycy 12.—, Bobrich Konrad 12.—, Kment Edward 12.—, Waldek Mieczysław 12.—, Bielański Kazimierz 12.—, Wasilewski Ludwik 12.—, Nawratil Julian 12.—, Nowak A. 12.—.

Za I. półrocze 1909 uiścili pp.: Szancer Stanisław 6.—.

Za II. półrocze 1909 uiścili pp.: Koliński Edward 6.—, Łazarewicz Mieczysław 6.—, Karpiński Stanisław 7.—, Ursel Zdzisław 6.—, Kisielewski Stanisław reszta 2.—, Andersen Frols Holten 6.—, Kuhn Julian reszta 1.—, Stuchly Ernest reszta 2.—, Błazyński Józef reszta 2.—, Wilczek Franciszek 6.—, Łonicki Jan reszta 2.—, Łękawski Tadeusz 6.—, Szafer Żelisław 6.—, Ujejski Roman reszta 2.—.

Na zaległości uiścili pp.: Popiel Kazimierz reszta za rok 1907 i na rach. r. 1908 4.—, Hlibowicki Włodzimierz za II. półrocze 1904 5.—, Wasilewski Ludwik na rok 1908 10.—.

Na rachunek r. 1910 uiścili pp.: Łonicki Jan 5.—.